

Par kristībām un iesvētībām (sk. <http://www.lalb.lv/lv/?ct=kristibas>)

Kas ir sakraments?

Sakraments ir redzama zīme vai rīcība, lai piedzīvotu Dieva klātbūtni. Tas vienmēr ir arī noslēpums, mistērija (no grieķu val.), ko saņem ticībā, pašāvēībā uz Dievu.

Sakramentam luteriskajā izpratnē ir trīs pazīmes:

- pats Jēzus to ir pavēlējis, lai to dara;
- tas ir saistīts ar kādu materiālu lietu;
- tas iet roku rokā ar Dieva vārdu, ar apsolījumu.

Evaņģēliski luteriskajā baznīcā ir divi sakramenti: Kristības un Svētais Vakarēdiens.

Tas vai sakraments ir derīgs, nav atkarīgs no mācītāja svētuma vai no viņa ordinācijas, arī ne no mūsu ticības spēka, bet no tā, ka Dievs mums ir devis savu apsolījumu, ko neviens nevar apgāzt.

Kāpēc Jūs vēlaties kristīties, resp. kāpēc vēlaties savu bērnu kristīt?

Kas ir kristības?

Mārtiņš Luters Mazajā Katehismā raksta: *“Kristība nav tikai ūdens vien, bet tāds ūdens, kas saskaņā ar Dieva pavēli tiek lietots un ar Dieva vārdiem savienots.”*

Dieva vārds, - apsolījums, ko Kristus ir devis, tiek savienots ar ūdeni, iemiesojas. Tas savā ziņā ir kā radīšanas akts, Dieva vārds rada jaunu īstenību.

Kristības pamatojas uz Jēzus atvadu vārdiem Saviem mācekļiem (Mateja ev. 28,18-20):

18 Un Jēzus piegāja pie tiem un uzrunāja tos, sacīdams: "Man ir dota visa vara debesīs un virs zemes.

19 Tāpēc eita un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara Vārdā,

20 tās mācīdami turēt visu, ko Es jums esmu pavēlējis. Un redzi, Es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam."

Kādā ziņā Kristus ir visa vara debesīs un virs zemes? Vai nav tā, ka mūsu pasaulē valda nauda, ieroči, ietekme u.t.t.? Ir grūti ticēt, ka arī dažādas politiskās “šmuces” notiek Kristus vārdā. Jēzus Savas dzīves laikā necīnījās ar varas līdzekļiem, bet ar Savu vārdu un ar Saviem darbiem. Caur Kristu mēs varam ieraudzīt Dieva mīlestību. Viņš mums nekad neko neuzspiež, bet respektē mūsu brīvību izvēlēties. Pat tad, kad atsakāmies no Viņa, Viņš turpina mūs mīlēt.

Viņā mācekļu uzdevums ir dot tālāk šo labo vēsti, visiem cilvēkiem, sākot ar mūsu ģimeni, mūsu kaimiņiem un darba biedriem, līdz tautām pasaules otrā malā. Kristība iet roku rokā ar ticību. Ja es uzticos Jēzum, es to apstiprināšu ar kristībām. Savukārt kristības nostiprina manu ticību, jo Dievs ienāk manā dzīvē. Kristības nav nekāds maģisks rituāls, bet tas ir saistīts arī ar to, ka es saprotu, par ko iet runa. Jēzus liek arī Saviem mācekļiem mācīt turēt visu, ko Viņš ir pavēlējis. Tāpēc pieaugušajiem ir vajadzīgas iesvētes mācības (iesvētāmo apmācības).

Par bērniem atbildību uzņemas viņu vecāki un krustvecāki, ka tie tos audzinās kristīgā garā. Noslēgumā Jēzus apsola, ka būs kopā ar Saviem sekotājiem ik dienas līdz pasaules galam. Tā ir milzīga dāvana. Jēzus ir ar mums, arī tad, kad iet grūti, kad uznāk dažādi pārbaudījumi, pat ciešanās. Dievs mūs nekad neatstās. Kopā ar Kristu arī mēs ejam cauri visām grūtībām uz augšāmcelšanos.

Kāpēc kristības tiek lietots tieši ūdens?

Ir vērts padomāt, kādu lomu ūdens ieņem mūsu dzīvē.

Cilvēka ķermenī apm. 60 % ir ūdens. Mums ir nepieciešams ūdens, lai ķermenis varētu uzturēt savas funkcijas. Pieaugušam cilvēkam jāpatērē no 2-3 litriem ūdens dienā.

Vēl mēs ūdeni lietojam tīrības nolūkos.

Abas šīs funkcijas atspoguļojas arī kristībā. Tikai šeit nav runa par mūsu fiziskajām vajadzībām, bet par mūsu garīgās dzīves pamata likšanu un stiprināšanu. Ja es ticībā saņemu kristību, tad man tiek apsolīta Kristus klātbūtne, grēku piedošana un mūžīgā dzīvošana. Mani grēki tiek nomazgāti. Viss, kas mani šķir no Dieva, tiek atņemts, jo Kristus ir miris manis dēļ. Es kļūstu par Dieva bērnu, kas ir savienots ar Jēzu Kristu.

Mans vecais dzīves veids (Luters saka: “vecais Ādams”) bez Dieva tiek nogremdēts un es pieceļos ar jaunu spēku, ko man dāvina Kristus. Tas nav manos spēkos to panākt, tas ir tikai un vienīgi Dieva lēmums, ka Viņš mani grib pieņemt. Tā ir dāvana, ko es nevaru nopelnīt ne ar naudu, ne ar labiem darbiem, vai kādiem upuriem. Tieši tāpēc es varu atgriezties pie Dieva jebkurā laikā. Luters saka, ka vecais Ādams ir *jānoslīcina* katru dienu no jauna – izsūdzot savus grēkus, meklējot Dieva tuvību, mainot savu domāšanu, mana kristība atkal tiek atjaunota.

Kāpēc luterāņu baznīcā tiek kristīti bērni?

Atšķirībā no baptistiem, luterāņi, katoļi un pareizticīgie krista ne tikai pieaugušos, bet arī bērnus. Baptisti uzsver to, ka katram pašam ir jāpieņem lēmums uzticēties Jēzum, ka vecāki to nevarot darīt bērna vietā.

Luterāņi uzsver to, ka kristībā pats galvenais ir Dieva apsolījums, ka Viņš mūs pieņem, un kāpēc lai tas neattiektos arī uz bērniem? Bērni nav šķirti no Dieva mīlestības. Ne jau mūsu prāta spējas ir izšķirošas, lai varētu nākt pie ticības. Tā ir taisnība, ka vecāki ir tie, kas pieņem lēmumu bērnu kristīt. Tā ir ietekme no viņu puses. Viņi tā dara tāpēc, ka vēlas dot tālāk savam bērnam to, ko paši uzskata par labu. Vai bērns vēlāk, kad būs lielāks, šo ticību pieņems un ar to dzīvos, to jau tas pats izlems. Vecāki, pieņemot lēmumu kristīt savu bērnu, uzņemas atbildību, lai bērns tiktu audzināts kristīga garā.

Krustvecāku loma

Agrāk gadījās diezgan bieži, ka kāds no vecākiem nomira ļoti agri. Tāpēc bija svarīgi, ka bērniem ir krustvecāki, kas var uzņemties vecāku lomu. Arī šodien var būt, ka krustvecākiem ir jānāk palīgā grūtā brīdī.

Svarīgi ir, lai bērns zina, ka krustvecāki viņam ir kā uzticības personas, pie kā var griezties pēc padoma vai palīdzības. Krustvecāki kopā ar bērna vecākiem kristībā apsola, ka tie to audzinās un mācīs, lai tas paliktu un augtu ticībā. Tāpēc pašiem krustvecākiem ir jābūt kristītiem un iesvētītiem.

Kā vecāki un krustvecāki var palīdzēt bērnam nākt pie ticības?

Piemēram:

- uzdāvināt Bērnu Bībeli;
- vest uz Svētdienas skolu;
- kopā lūgt Dievu (pirms ēdienreizēm, pirms gulētiešanas);
- stāstīt par Jēzu un par Dievu.

Solījumi

Bērna kristībā:

Mācītājs:

Šī ticība, kas svētu dara, liek visiem, kas tajā kristīti, atsacīt ļaunam, mīlēt Dievu pār visām lietām un savu tuvāko kā sevi pašu.

Kristīgie vecāki un krustvecāki, ja gribat, ka šo bērnu kristī šai svētajā ticībā – Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā – un apsolutāties šo bērnu ar Dieva palīgu tā audzināt un mācīt, lai viņš / viņa šai ticībā paliktu un augtu – tad atbildiet, sacīdami: “Es gribu.”

Vecāki un krustvecāki:

„Es gribu.”

Pieaugušo kristībās un iesvētībās:

Mācītājs:

Vai tu, (brāli, māsa) svētajā kristībā vēlies būt vienots ar Jēzu Kristu un Viņa draudzi virs zemes? Ja tu to vēlies, atbildi sacīdams/ sacīdama: “Es gribu.”

Kristāmais/ kristāmā:

„Es gribu.”

Mācītājs:

Vai tu esi atzinis/ atzinusi Trīsvienīgo Dievu, kas mums atklājies savos vārdos un māca kristīgā dzīvošanā izvairīties no ļauna un grēka? Vai gribi būt Jēzus Kristus māceklis/ mācekle, uzticīgs/ uzticīga evaņģēliski luteriskās draudzes loceklis/ locekle, ko Jēzus Kristus atpestījis, un turēties pie Dieva vārdiem un svētajiem sakramentiem? Ja tu to esi apņēmis/ apņēmusies, tad to apliecinī sacīdams/ sacīdama: “Jā, ar Dieva palīgu!”

Kristāmais/ kristāmā:

„Jā, ar Dieva palīgu!”

Kristības notiek dievkalpojumā. Tā nav tikai mana privātā lieta, vai ģimenes lieta. Ar kristībām kristāmais tiek uzņemts draudzē un kļūst par Baznīcas loekli.

Lai varētu piedalīties kristībās ir jāzina Ticības apliecība un Tēvreize no galvas.

Pie mums Krusta draudzē vai Saraiķos nav noteikta konkrēta naudas summa, kas būtu jāmaksā par kristībām. Tā ir Dieva dāvana, kas mums tiek uzticēta. Draudze būs pateicīga, ja Jūs dosiet kādu ziedojumu.

Krustiņa svētīšana

Man pie kristībām palaikam kristāmā vecāki vai krustvecāki jautā, vai es nevaru svētīt krustiņu kristāmā ūdenī. Es parasti viņiem saku: „No kā Jūs saņemat svētību? No tā, ka mācītājs ar savu lūgšanu veic kādu maģisku rituālu? Taču nē! Svētība nāk no tā, ka Jūs skatoties uz krustiņu, atceraties, ko Jēzus Jūsu labā ir darījis, un Jūs Viņam atkal uzticaties. Svētība nāk no tā, ka Jūs ticat tam, ka Dievs Jūs tik ļoti mīl, ka ir atdevis Savu vienīgo Dēlu Jūsu labā.” Ja Jūs vēlaties, es pirms kristības ceremonijas varu paņemt krustiņu, uzlikt uz altāra, un pēc tam Jūs to varat aplikt bērnam ap kaklu.

Iesvētības

Iesvētības ir pakārtotas kristībām. Parasti ir tā, ka tad, ja kristība ir notikusi bērnībā, sākot ar 15 gadiem var iet uz iesvētāmo mācībām.

Ar iesvētībām kristāmais iegūst tiesības

- nākt pie Svētā vakarēdiena;
- būt par krustvecāku;
- laulāties savā draudze;
- vēlē un tikt ievēlēts draudzes padomē;
- saņemt kristīgu izvadīšanu.

Pēdējā laikā tiek apspriests jautājums, vai arī bērniem nevajag dot iespēju nākt pie Dievgalda.